

Etiopia øyner knocko

LUFTFART

Lars Heltne
Oslo

Da Rex Tillererson talte i Etiopias hovedstad i begynnelsen av måneden, under det som skulle bli hans siste reise som USAs utenriksminister, uttrykte han bekymring over den politiske utviklingen i det østafrikanske landet. I februar ble det innført et halvt års unntakstilstand i Etiopia, der det ble lagt ned forbud mot demonstrasjoner og publikasjoner som ytrer seg kritisk mot myndighetene.

I flere år har det vært uttrykt misnøye mot myndighetene i landet. Kort tid før unntakstilstanden

Med en firedobling i passasjerveksten de siste ti årene, og inntekter på om lag 14 milliarder kroner i 2016, har Ethiopian Airlines vokst mer enn de andre afrikanske flyselskapene til sammen. Foto: Thomas Mukoya/Reuters/NTB scampix

valgte statsminister Hailmariam Desalegn å trekke seg.

- Svaret er å tillate større frihet, predikerte Tillererson.

«Spiser opp» konkurrentene

Frihet er nettopp noe Ethiopian Airlines har fått til å utvikle seg. Tidligere i år kjøpte selskapet 45

prosent av Zambia Airways, og har siden 2013 drevet Malawi Airways.

Med en firedobling i passasjerveksten de siste ti årene, og inntekter på om lag 14 milliarder kroner i 2016, har Ethiopian Airlines vokst mer enn de andre afrikanske flyselskapene til sammen. Det har også gitt regionale utfordrere som

Kenyan Air, Royal Air Maroc og Egypt Air kraftig konkurranse, ifølge Wall Street Journal.

Virgin og American Airlines, som trakk seg ut etter å ha lansert ruter til Nigeria, har gjort at Ethiopian Airlines også er det største flyselskapet i landet som har kontinentets største økonomi. Nå får American for øvrig selskap på hjemmebane, ettersom Ethiopian har lansert en ny rute til Chicago.

Satsingen har gjort at Ethiopian har hatt motsatt utvikling av andre statside selskaper på kontinentet, eksempelvis South African Airways. Sistnevnte er blitt preget av flere korrupsjons saker.

- Selv om selskapet er 100 prosent stats eid, jobber det som om det er British Airways eller United Airlines. Mange andre afrikanske flyselskaper opererer som om de er myndighetenes personlige

eiendom, sier Zemedeneh Negatu, leder i investeringsfirmaet Fairfax Africa Fund, til avisen.

Har tatt kvinnekampen

I et intervju med BBC sier Ethiopian Airlines-direktør Tewolde Gebremariam at lån fra amerikanske Export-Import Bank har gjort det mulig for dem å etablere en moderne flyflåte. Selskapet har også fått økonomisk støtte fra Kina. Kineserne er allerede tungt inne i Etiopia og andre afrikanske land. Blant annet står de bak togstrækningen som kobler Etiopia med nabolandet Djibouti. Ethiopian Airlines planlegger i år å åpne sin femte flyrute til nettopp Kina.

Nylig har det gått i front på andre områder. I 2015 ble Ethiopian Airlines det første afrikanske flyselskapet til å fly med en besetning utelukkende bestående av kvinner, under en flyvning uten-

Ut i afrikansk luftfart

Mens Etiopia er i politisk kaos på bakken, er landets statlige flyselskap i ferd med å ta opp kampen mot de største luftfartsaktørene – også utenfor kontinentet.

Etiopisk herredømme i luften

Antall flyvninger i desember 2017 for de største afrikanske flyselskapene

Selskap	Flyvninger	Endring fra desember 2010
Ethiopian Airlines	8213	108,0%
EgyptAir	6921	-11,6%
Royal Air Maroc	6004	51,8%
Air Algerie	6118	51,1%
South African Airways	4114	-13,4%
Kenya Airways	4316	24,7%

2018: DN Grafikk/Kilde: FlightGlobal

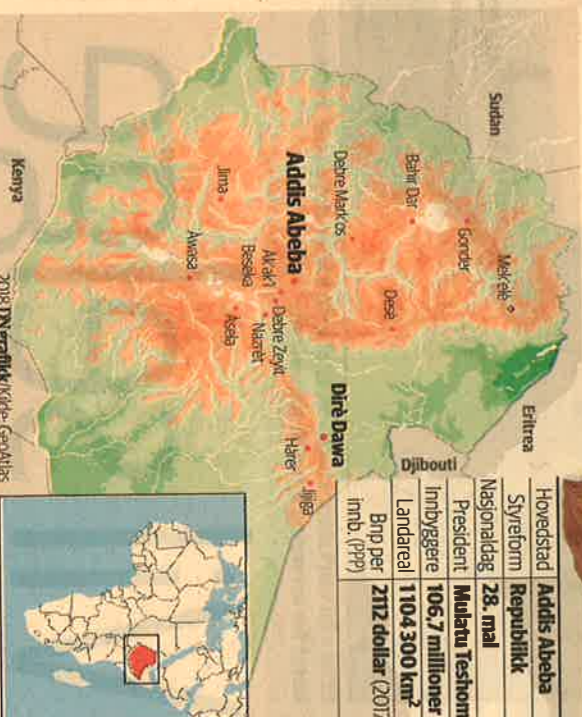
slags effekt det vil ha, sier Jensen til DN.

De afrikanske landene har fått kritikk for sine manglende direkteflyvninger seg imellom, der reisende ofte må fly via byer som Istanbul i mangel på en direkte rute. Professoren tror ikke problemet forsvinner, men at Ethiopian Airlines grep om Afrika i alle fall vil bidra til å holde passasjerene

Etiopia

Ethiopian Airlines viser muskler i både kvinnekampen og i den regionale flyindustrien. Selskapet sluttet seg til Star Alliance-gruppen i 2011. Foto: Thomas Mukoya/Reuters/NTB Scampix

Hovedstad	Addis Abeba
Styreform	Republikk
Nasjonaldag	28. mai
President	Mulatu Teshome
Innbyggere	106,7 millioner
Landareal	1104 300 km ²
Bnp per innb. (PPP)	2112 dollar (2017)

innad på kontinenten.
- Det er mange tøde tall i afrikansk luftfart, og flere aktører vil bli presset ut. Fortsatt vil det være flere «blindsoner» med manglende flytrafikk, men Ethiopian Airlines satser hardt på at Addis Abeba blir kontinentets nye knutepunkt, sier Jensen.
lars.hektne@dn.no

for kontinentet, skriver This Is Africa.

Selskapet gjentok dette på kvinnedagen i år, da et fly med kvinnelig besetning markerte åpningen av selskapets nye rute fra hovedstaden Addis Abeba til Buenos Aires i Argentina.

Omtrent en tredjedel av de ansatte er kvinner, men bare et fåtall er piloter eller flyteknikere.

«Fortsatt «blindsoner»

Sistnevnte grep vil ha en blandet effekt, nettopp fordi selskapet har vokst seg så stort, mener Stig Jensen, professor i Afrika-studier ved Københavns Universitet.

- A løfte frem likestillingen kan være en veldig bra måte å markedsføre selskapet på. Samtidig retter Ethiopian Airlines seg nå mot mange markeder, der ikke alle har samme syn på likestilling. Derfor er det vanskelig å spørre hva